

$$= \frac{(p^2 - p^2)}{p^2_{-1}} \quad (w_2 p^2_{-1}) / (w_1 + w_2 p^2_{-1})_1$$

$$= \alpha p^2$$

ข.๒

$$a = \frac{1}{1 + \frac{w_1}{w_2 p^2_{-1}}} = 1 \quad (\text{โดยประมาณ})$$

$$P = p^2 \quad (\text{โดยประมาณ})$$

ตัวแปรในสมการ (5.20) (5.21) และ (5.22) จะมีตัวที่ทราบค่าอยู่ 3 ตัวคือ p , p^1 และ p^2 และมีตัวแปรที่เป็นข้อมูล 2 ตัว คือ $(g^1)^*$ และ g^2 เพราะฉะนั้น ค่าของ p , p^1 และ p^2 ในสมการ (5.20) (5.21) และ (5.22) จะขึ้นอยู่กับค่า $(g^1)^*$ และ g^2 ที่กำหนดมาให้

แบบจำลองเงินเพื่อที่ว่าด้วยผู้นำด้านค่าจ้าง อาจใช้อธิบายกระบวนการเกิดเงินเพื่อได้ โดยสมมติว่า ในสถานการณ์เริ่มต้น อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลผลิตของแรงงานของทั้งอุตสาหกรรมนำและอุตสาหกรรมตาม คงที่และเท่ากัน ซึ่งจะได้ว่า $(g^1)^* = g^2$ ดังนั้น p^2 , p^1 และ p จะเท่ากับ 0 ในสถานการณ์เริ่มต้น สมมติต่อไปว่าเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงผลผลิตเฉลี่ยของอุตสาหกรรมนำสูงขึ้น หรือ $(g^1)^*$ เพิ่มขึ้น ในขณะที่เปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงผลผลิตเฉลี่ยของอุตสาหกรรมตาม ยังคงที่อยู่ในระดับเดียวกับในสถานการณ์เริ่มต้น เพราะฉะนั้น p^2 จะมีค่าเป็นบวก ดังจะเห็นได้จากสมการ (5.21) และเมื่อพิจารณาสมการ (5.22) p จะมีค่าเป็นบวกด้วย ดังนั้น จะสรุปได้ว่า การที่เปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงผลผลิตเฉลี่ยในอุตสาหกรรมนำที่สูงขึ้นเรื่อยๆ จะมีผลทำให้ p สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ดี กระบวนการเงินเพื่ออาจเกิดขึ้นได้ แม้ในกรณีที่กำหนดให้ อัตราการเปลี่ยนแปลงผลผลิตเฉลี่ยของอุตสาหกรรมตามลดลง (หรือค่า p^2 ลดลง) ในขณะที่อัตราการเปลี่ยนแปลงผลผลิตเฉลี่ยในอุตสาหกรรมนำ ยังคงอยู่ที่ในระดับเดียวกับในสถานการณ์เริ่มต้น

ตามเงื่อนไขนี้ ระดับราคา p^z จะสูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามความสัมพันธ์ระหว่าง p^z และ g^z ในสมการ (5.21) ซึ่งหมายความว่า ภาวะเงินเฟ้อเริ่มเกิดขึ้น และจะรุนแรงขึ้น หาก g^z มีแนวโน้มลดลงตลอดเวลา

5.4 แบบจำลองเงินเฟ้อของนักเศรษฐศาสตร์การเงิน (The Monetarist Model)

นักเศรษฐศาสตร์การเงินได้วิเคราะห์กระบวนการเงินเฟ้อ โดยใช้ทฤษฎีปริมาณเงินแนวใหม่ (New Quantity Theory of Money) ซึ่งแนวการวิเคราะห์นี้ เป็นผลงานของ มิลตัน ฟรีดแมน (Milton Friedman) ทฤษฎีปริมาณเงินแนวใหม่นี้ ประกอบด้วย สมการซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์เงินที่เป็นตัวเงิน และตัวกำหนดต่างๆ ดังต่อไปนี้

$$M^d = f(P, r_b, r_e, p^e, w, W) \quad (5.23)$$

ซึ่ง M^d หมายถึง อุปสงค์เงินในรูปของตัวเงินทั้งหมด (total demand for nominal Balances) P หมายถึง ดัชนีราคา p^e หมายถึง อัตราการเพิ่มของระดับราคาที่คาดคะเนโดยเฉลี่ย (average expected rate of price increase) r_b หมายถึง สัดส่วนรายได้ตัวเงินที่ได้รับจากการถือพันธบัตรต่อราคาของพันธบัตร r_e หมายถึง สัดส่วนรายได้ตัวเงินที่ได้รับจากการถือหุ้นต่อราคาของหุ้น w หมายถึง อัตราเฉลี่ยของสินทรัพย์ของบุคคลต่อสินทรัพย์ทั้งหมดที่มีในระบบเศรษฐกิจ W หมายถึง สินทรัพย์ที่เป็นตัวเงินทั้งหมดในระบบเศรษฐกิจ

สมการอุปสงค์ต่อเงินอีกสมการหนึ่งซึ่งเป็นสมการที่ลักษณะเป็น Flows มากกว่า Stocks หรือสินทรัพย์ (Wealths) นั่นคือ

$$M^d = f(P, r_b, r_e, p^e, w, Y) \quad (5.24)$$

ในสมการ(5.24) ได้กำหนดให้ Y แทน W ในสมการ(5.23) ทั้งนี้เนื่องจาก Y ในสมการ flows และ W เป็นตัวแปร stocks ซึ่งจะใช้ Y แทนที่ w ในสมการ (5.23) เป็นสมการ(5.24) อย่างไรก็ดี เมื่อ f ในสมการ (5.23) และ (5.24) เป็น first degree homogeneous function จะได้ว่า

$$\frac{M^d}{P} = f(r_b, r_e, p^e, w, \bar{Y}) \quad (5.25)$$

และ
$$\frac{Y}{M^d} = v(r_b, r_e, p^e, w, \bar{Y}) \quad (5.26)$$

ซึ่ง \bar{Y} หมายถึง รายได้ประชาชาติที่แท้จริง = Y/P ในสมการ (5.25) ตัวแปรผันตาม คือ M^d/P หรืออุปสงค์ต่อการถือเงินที่แท้จริง และในสมการ(5.26) คือ Y/M^d ซึ่ง ทั้งสองค่า จะถูกกำหนดจากตัวแปรอิสระชุดเดียวกัน ค่า Y/M^d ในสมการ (5.26) นี้ก็คือ ค่าของ desired income velocity of money ซึ่งจะสังเกตได้ว่า แม้ Y/P และ M^d/P จะถูกกำหนดจากตัวแปรชุดเดียวกัน แต่รูปแบบความสัมพันธ์จะแตกต่างกัน

ระบบสมการที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการเงินเพื่อตามแนวทางทฤษฎีปริมาณเงินสมัยใหม่ของนักเศรษฐศาสตร์การเงิน ประกอบด้วยสมการดังต่อไปนี้

$$\frac{M^d}{P} = \alpha \bar{Y}^\beta \quad (5.27)$$

$$M^d = M \quad (5.28)$$

$$p = \phi \left| \left(\bar{Y} / \bar{Y} \right) f \right|^* + p^e \quad (5.29)$$

$$\Delta P^e = \theta (p - p^e) \quad (5.30)$$

ซึ่งความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้มีดังต่อไปนี้

- p หมายถึง เปอร์เซนต์การเพิ่มของระดับราคาที่เกิดขึ้นจริง
- \bar{Y}^f หมายถึง รายได้ประชาชาติที่แท้จริง ณ ระดับการจ้างงานเต็มที่
- α, β หมายถึง ค่าคงที่
- θ หมายถึง ค่าคงที่บวก ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0 กับ 1
- $*$ หมายถึง ค่าที่เป็นอดีตของตัวแปร

สมการ(5.27) เป็นสมการที่แสดงถึง อุปสงค์ต่อการถือเงินที่แท้จริง ซึ่ง \bar{Y} จะเป็นตัวที่มีอิทธิพลต่อ M/P สมการ(5.28) แสดงว่า อุปสงค์ต่อการถือเงินที่เป็นตัวเงิน จะเปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณเงินในรูปของตัวเงินที่มีอยู่จริงในขณะนั้น ซึ่งในที่นี้ จะกำหนดให้ตัวแปรภายนอก(exogenous variable) ส่วนสมการ (5.29) ซึ่งแสดงถึงอัตราการเพิ่มของ P ในแบบจำลองนี้ จะคล้ายกับสมการ $p = \mu(u) + p^e$ ในหัวข้อ 5.2 ทั้งนี้ เพราะกำหนดให้ p^e คงที่ ก็จะเขียนกราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง p และ u ได้แต่จากสมการ(5.29)นี้ ถ้ากำหนด p^e คงที่แล้ว ก็จะเขียนกราฟซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง p และ $(\bar{Y} / \bar{Y}^f)^*$ ได้ดังรูปที่ 5.5

เมื่อพิจารณาจากรูปที่ 5.4 จะพบว่า เมื่อ p เพิ่มขึ้น u จะลดลงถ้า p^e คงที่ ความสัมพันธ์ระหว่าง p และ u จะผกผันกันไปในแต่ละค่าของ p^e ที่กำหนดให้ จากรูปที่ 5.5 แสดงว่า เมื่อ P เพิ่ม $(\bar{Y} / \bar{Y}^f)^*$ จะเพิ่มขึ้นด้วย ในแต่ละค่าของ p^e ที่กำหนดมาให้ $(\bar{Y} / \bar{Y}^f)^*$ เพิ่มขึ้น แสดงว่า u ลดลง ดังนั้น กราฟทั้งสองจึงมีความเกี่ยวข้องกัน นั่นคือ ถ้า p^e เพิ่มขึ้น $X\%$ มีผลให้กราฟในรูปที่ 5.4 ขยับสูงขึ้น ทั้งเส้นเท่ากับ 1% แล้ว จะได้ว่า ถ้า p^e เพิ่มขึ้น $x\%$ ก็จะมีผลให้กราฟในรูปที่ 5.5 ขยับสูงขึ้นไปเท่ากับ 1% ด้วย

ถ้าเริ่มต้นวิเคราะห์โดยกำหนดให้สถานการณ์เริ่มต้น (initial situation) อยู่ ณ ระดับที่ p คงที่ และเท่ากับ 0 นั่นคือ ยังไม่มีภาวะเงินเฟ้อเกิดขึ้น ในระยะนี้ $p^e = m$ และ \bar{y}^f ยังคงที่ และเท่ากับ 0 ซึ่งค่า dp^e ก็ยังคงที่ และเท่ากับ 0 ด้วย ต่อมา สมมติว่า m เพิ่มขึ้นจาก 0 เป็น 2% ต่อปี และให้อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้ประชาชาติที่แท้จริง ณ ระดับการจ้างงานเต็มที่ (\bar{y}^f) คงที่ และเท่ากับ 0 ผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นของค่า m จะทำให้ z ซึ่งแต่เดิมมีค่าเท่ากับ 0 กลายเป็นบวก (ดูจากสมการ (5.33)) หรือกล่าวได้ว่า การที่ m เพิ่มขึ้น จะทำให้ \bar{y}/\bar{y}^f สูงขึ้น

การเพิ่มขึ้นของ m มิได้ส่งผลกระทบต่ออัตราเงินเฟ้อ (p) ในระยะแรกทีเดียว แต่เมื่อ z เพิ่มขึ้นจากการเพิ่มของค่า m ก็จะทำให้ p มีค่าสูงขึ้นในระยะต่อมา ซึ่งหมายความว่า ดัชนีราคาเริ่มสูงขึ้นแล้ว (ดูจากสมการ (5.34)) และเมื่อดูจากสมการ (5.35) p จะมากกว่า p^e ทำให้ p^e เพิ่มขึ้นตาม p การเพิ่มของ p^e และจะส่งผลย้อนกลับทำให้ p สูงขึ้นอีกทอดหนึ่งสลับกันไป ภาวะเงินเฟ้อจะขยายตัวกว้างออกไปทุกที

สมมติต่อไปว่า m ยังคงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในปริมาณที่จะทำให้ $m - p > 0$ ตลอดไป แม้ว่า p จะเพิ่มขึ้นด้วยก็ตาม แต่การกำหนดเช่นนี้เท่ากับเป็นการใช้นโยบายเพื่อทำให้ค่า z มีค่าเป็นบวกอยู่เสมอ ผลจากการที่ค่า z เป็นบวกจะทำให้ p เพิ่มขึ้นในอัตราที่เร็วขึ้น ซึ่งดูได้จากสมการ (5.34) และจากสมการ (5.35) แสดงให้เห็นว่า ผลกระทบของ z ที่มีต่อ p จะถูกเสริมให้รุนแรงขึ้นโดยการเพิ่มขึ้นของค่า p^e

ในที่สุด อาจสรุปได้ว่า ในขณะที่ m เพิ่มขึ้นในปริมาณที่ทำให้ $m - p > 0$ การเพิ่มของปริมาณเงิน ($m > 0$) จะส่งผลให้ดัชนีราคาสูงขึ้น ซึ่งถ้ารัฐบาลยังใช้นโยบายเพิ่มปริมาณเงินต่อไปอีก ดัชนีราคาจะเพิ่มขึ้นในอัตราเร็วขึ้น นั่นคือภาวะเงินเฟ้อแบบ accelerating inflation จะเกิดขึ้น ถ้านโยบายการเงินของประเทศเป็นไปเพื่อขยายปริมาณเงิน (nominal money balances) ให้เพียงพอกับการขยายตัวของ real money balances หรืออุปสงค์แท้จริงต่อการถือเงิน หรือกล่าวได้ว่า ผลที่เกิดขึ้นจะเหมือนกับการกำหนดดอกเบี้ยต่ำ

5.5 แบบจำลองโครงสร้าง (Structural model)

นักเศรษฐศาสตร์จำนวนหนึ่งเชื่อว่า ภาวะเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นในประเทศกำลังพัฒนามีสาเหตุมาจากโครงสร้างพื้นฐานของระบบเศรษฐกิจ เช่น การที่ประเทศกำลังพัฒนา ต้องพึ่งพิงการผลิตภาคเกษตรกรรมเป็นหลัก ในอดีต การอธิบายกระบวนการเกิดเงินเฟ้อที่มาจากสาเหตุด้านโครงสร้างการผลิตของประเทศกำลังพัฒนา มักจะอยู่ในรูปของการพรรณนา หรือเป็น descriptive model มากกว่าที่จะอธิบายในรูปของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ หรือ mathematical model ซึ่งแม้ว่าผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ทั้งสองวิธี จะไม่แตกต่างกันมากนัก แต่การนำเอาแบบจำลองคณิตศาสตร์ มาใช้อธิบายร่วมกับการพรรณนา ก็จะช่วยช่วยให้เห็นกระบวนการเงินเฟ้อได้ง่ายและชัดเจนยิ่งขึ้น สำหรับการวิเคราะห์ภาวะเงินเฟ้อโดยใช้แบบจำลองโครงสร้างนั้น เป็นผลมาจากการศึกษาเฉพาะกรณี (case study) ของการเกิดภาวะเงินเฟ้อ ซึ่งเกิดขึ้นในกลุ่มประเทศละตินอเมริกา ในระหว่างปี ค.ศ. 1950 - 1959 แบบจำลองนี้มีชื่อเรียกว่า แบบจำลองโครงสร้าง (Structural model) ซึ่งกลุ่มนักเศรษฐศาสตร์ที่เชื่อสาเหตุของเงินเฟ้อตามสมมติฐานนี้ เรียกว่า Structuralists

แบบจำลองโครงสร้าง เป็นแบบจำลองที่วิเคราะห์กระบวนการเกิดเงินเฟ้อ โดยกำหนดให้ระบบเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ภาคการผลิตที่สำคัญ 3 ภาคด้วยกัน คือ ภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และ ภาคต่างประเทศ ในการใช้สัญลักษณ์อธิบาย จะกำหนดตัวกำกับบน (superscripts) 1, 2 และ 3 ไว้ทางด้านบนขวาของตัวแปร โดยที่ 1 หมายถึง ภาคเกษตรกรรม 2 หมายถึง ภาคอุตสาหกรรม และ 3 หมายถึง ภาคการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งสัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรต่างๆ มีดังต่อไปนี้

p^1 = เปอร์เซนต์การเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาภาคเกษตรกรรม

p^2 = เปอร์เซนต์การเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาภาคอุตสาหกรรม

p^3 = เปอร์เซนต์การเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาสินค้านำเข้า เมื่อคิด

ในรูปของสกุลเงินตราในประเทศ

s^1 = ตัวแปรที่ใช้วัดปัจจัยโครงสร้างของภาคเกษตรกรรม (variable measuring structural element in agricultural sector)

s^2 = ตัวแปรที่ใช้วัดปัจจัยด้านโครงสร้างภาคอุตสาหกรรม

s^3 = ตัวแปรที่ใช้วัดปัจจัยด้านโครงสร้างของภาคการค้าต่างประเทศ

w^2 = เปอร์เซ็นต์การเพิ่มของอัตราค่าจ้างในภาคอุตสาหกรรม (percentage rate of increase of wage rate in industrial sector)

g^2 = เปอร์เซ็นต์การเพิ่มของดัชนีผลผลิตที่แท้จริงต่อหัวในภาคอุตสาหกรรม (percentage rate of increase of index of wage-earning per man in industrial sector)

p = เปอร์เซ็นต์การเพิ่มของดัชนีราคาที่ใช้วัดเงินเฟ้อ (percentage rate of increase of price index used to measure inflation)

Y = เปอร์เซ็นต์การเพิ่มของผลิตภัณฑ์ประชาชาติที่แท้จริง (percentage rate of increase in real gross national product)

u = อัตราการว่างงาน

a = เปอร์เซ็นต์การเพิ่มของผลผลิตในภาคเกษตรกรรมที่เกิดขึ้นจริง (actual

percentage rate of increase of output in agricultural sector)

สมการแรกที่ใช้อธิบายแบบจำลองโครงสร้าง ได้แก่

$$p^2 = \beta_1 (w^2 - g^2) + \beta_2 p^3 \quad (5.36)$$

โดยที่ β_1 และ β_2 เป็นค่าคงที่ สมการนี้ แสดงให้เห็นว่า เปอร์เซนต์การเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาในภาคอุตสาหกรรมจะแปรผันไปในทิศทางเดียวกันกับ w^2 และ p^3 และแปรผันในทิศทางตรงข้ามกับ g^2 สมการ(5.36) จะคล้ายกับสมการ(5.9) ที่กล่าวไว้ในข้อ 5.1 โดยกำหนดให้ profit margin คงที่ ($m = 0$) และใช้ p^3 แทนอัตราการเพิ่มของดัชนีต้นทุนต่อหน่วยที่มีใช้แรงงานของภาคอุตสาหกรรม(s) เท่านั้น ซึ่งการกำหนดให้ p^3 แทน s จะเป็นไปได้ เมื่ออยู่ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

1) ดัชนีราคาวัตถุดิบนำเข้าจะต้องเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกับดัชนีราคาสินค้านำเข้าทั้งหมด นั่นคือ p^2 จะเป็นตัวแทนที่ดีของอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาวัตถุดิบนำเข้า

2) การใช้วัตถุดิบนำเข้าในการผลิตสินค้า 1 หน่วย ของภาคอุตสาหกรรมต้องอยู่ในอัตราคงที่ ซึ่งหมายความว่า อัตราการเพิ่มขึ้นของดัชนีราคาวัตถุดิบนำเข้า จะเป็นตัวแทนที่ดีของอัตราการเพิ่มขึ้นของดัชนีต้นทุนต่อหน่วยจากการใช้วัตถุดิบนำเข้าในภาคอุตสาหกรรม

3) ปริมาณผลผลิตของภาคเกษตรกรรมที่ภาคอุตสาหกรรมนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตถือว่าน้อยมาก จึงไม่นำมาพิจารณา หรืออาจกล่าวได้ว่า การผลิตในภาคอุตสาหกรรมกับภาคเกษตรกรรมมีความเกี่ยวพันระหว่างกัน(linkage) น้อยมาก ดังนั้น อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีต้นทุนต่อหน่วยจากการใช้วัตถุดิบนำเข้าของภาคอุตสาหกรรม จะเป็นตัวแทนที่ดีของดัชนีต้นทุนต่อหน่วยที่มีใช้แรงงานของภาคอุตสาหกรรม

สมการที่ใช้อธิบาย p^1 คือ

$$p^1 = f(S^1) \quad (5.37)$$

$$S^1 = \phi(y, a) \quad (5.38)$$

สมการ (5.38) กำหนดให้ S^1 เป็น increasing function ของ y เมื่อ a คงที่

เนื่องจากแนวความคิดเบื้องหลังความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ในระบบเศรษฐกิจของประเทศกลุ่มละตินอเมริกา มีอยู่ว่า ผลผลิตภาคเกษตรกรรม จะไม่สามารถสนองตอบทันทีต่ออุปสงค์ที่เพิ่มขึ้นจากการเพิ่มของประชากร และจากการเพิ่มของรายได้แท้จริง การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ จึงมีความสัมพันธ์กับการเพิ่มขึ้นของระดับราคาสินค้าเกษตรกรรม ดังนั้น เพื่อที่จะแสดงให้เห็นความเกี่ยวเนื่องกันระหว่างสมการ(5.37) และสมการ(5.38) จึงจะกำหนดค่าของตัวแปรบางตัวขึ้นมา ซึ่งตัวเลขที่กำหนดขึ้นมาี้ ถือว่าเป็นกรณีที่น่าเป็นไปได้ สำหรับกลุ่มประเทศในละตินอเมริกา นั่นคือ กำหนดให้

1) อัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากรคงที่เท่ากับ 3% ต่อปี

2) อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์ประชาชาติที่แท้จริงต่อหัว (real GNP per capita) คงที่ เท่ากับ 2% ต่อปี

3) เมื่อผลิตภัณฑ์ประชาชาติที่แท้จริงต่อหัวเพิ่มขึ้น 1% จะทำให้ปริมาณความต้องการอาหารต่อหัวเพิ่มขึ้น 0.6% หรือความยืดหยุ่นทางด้านรายได้ของอุปสงค์ (income elasticity of demand) ต่ออาหาร มีค่าเท่ากับ 0.6 เพราะฉะนั้น จากค่าที่กำหนดใน ข้อ 2) และ 3) แสดงว่า อัตราการเปลี่ยนแปลงของความต้องการอาหารต่อประชากร 1 คน มีค่าเท่ากับ $2 \times 0.6 = 1.2\%$ หรือเพิ่มขึ้นปีละ 1.2% ซึ่งถ้าให้อุปสงค์ต่ออาหารทั้งหมดเท่ากับอุปสงค์ต่ออาหารเฉลี่ยต่อประชากร 1 คน \times จำนวนประชากรแล้ว ก็จะได้ว่า อัตราการ

เพิ่มของอุปสงค์ต่ออาหาร จะมีค่าเท่ากับ 4.2% ต่อปี ซึ่งค่าที่ได้นี้เป็นไปตามกฎที่ว่า เฟอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของผลคูณของตัวแปรสองตัว จะมีค่าโดยประมาณ เท่ากับ ผลบวกของ เฟอร์เซ็นต์การเพิ่มของตัวแปรทั้งสองนั้น*

อย่างไรก็ดี นักวิชาการบางคนโต้แย้งพวก Structuralist ว่า การผลิตในภาคเกษตรกรรม อาจไม่ใช่ปัจจัยสำคัญที่เร่งให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจก็ได้ ถ้าระบบการถือครองที่ดินยังล้าหลัง ดังที่ Muller ได้อธิบายไว้ว่า ในประเทศกำลังพัฒนา ระบบการถือครองที่ดิน จะเป็นไปในลักษณะที่มีเจ้าของที่ดิน และผู้เช่าที่ดิน ที่ดินผืนใหญ่อยู่ในกรรมสิทธิ์ของเจ้าของที่ดิน ซึ่งจะให้เช่าในลักษณะแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกัน ผลผลิตที่ได้จึงอยู่ในอัตราที่ต่ำ เพราะขาดการปรับปรุงที่ดิน นอกจากนั้น ที่ดินผืนเล็ก ซึ่งเป็นของเกษตรกรรายย่อย และเป็นผู้ทำการผลิตเอง ก็ได้รับผลผลิตในอัตราต่ำด้วย เพราะเกษตรกรรายย่อยขาดแคลนทุนและความรู้ทางวิชาการเกษตรที่จะนำมาใช้ปรับปรุงการผลิตของตน

* ถ้ากำหนดให้ X คือ ความต้องการอาหารเฉลี่ยต่อประชากร 1 คน Y คือ จำนวนประชากร และ Z คือ อุปสงค์ต่ออาหารทั้งหมด

ดังนั้น $Z = X Y$ ซึ่งจะหาอัตราการเพิ่ม (growth rate) ได้โดย take ln. แล้ว take total differential อีกครั้งหนึ่ง จะได้

$$\begin{aligned} \ln Z &= \ln X + \ln Y \\ \frac{d \ln Z}{dZ} &= \frac{d \ln X}{dX} + \frac{d \ln Y}{dY} \end{aligned}$$

ซึ่ง $\frac{1}{Z} dZ$ คือ อัตราเพิ่มของอุปสงค์ต่ออาหาร $\frac{1}{X} dX$ คือ อัตราเพิ่มของความ

ต้องการอาหารต่อประชากร 1 คน และ $\frac{1}{Y} dY$ คือ อัตราเพิ่มของประชากร

จากการศึกษาอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศละตินอเมริกา โดยใช้ Structural model ปรากฏว่า เมื่ออุปสงค์ต่อสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น อัตราเพิ่มที่ต้องการ (desired growth rate) ของผลผลิตในภาคเกษตรกรรมจะสูงกว่าอัตราเพิ่มที่เกิดขึ้นจริง (actual growth rate) ของผลผลิตในภาคเกษตรกรรม ซึ่งจะกดดันให้ราคาสินค้าเกษตรกรรมสูงขึ้น แต่จะมีความรุนแรงมากนักน้อยเพียงใด ก็ขึ้นอยู่กับขนาดของความแตกต่างระหว่างอัตราเพิ่มที่ต้องการและอัตราเพิ่มที่เกิดขึ้นจริงของผลผลิตในภาคเกษตรกรรม ถ้าอัตราเพิ่มที่ต้องการ สูงกว่า อัตราเพิ่มที่เกิดขึ้นจริงมากๆ ก็จะทำให้ราคาสินค้าเกษตรปรับตัวเพิ่มขึ้นในอัตราสูงด้วย

ในสมการ (5.37) ตัวแปรอิสระทางขวามือ คือ S^1 ซึ่งเป็นตัวบอกขนาดของปัจจัยโครงสร้าง หรือ "structural element" ในภาคเกษตรกรรม ซึ่ง "structural element" นี้ อาจเรียกว่า "คอคอขวดของภาคเกษตรกรรม" หรือ "agricultural bottleneck" ก็ได้ เพราะหมายถึง อุปสงค์ส่วนเกินที่เกิดขึ้นในภาคเกษตรกรรม ดังนั้น S^1 จึงเป็นตัวแปรที่ชี้ให้เห็นถึงขนาดของช่องว่างที่เกิดขึ้นระหว่าง อัตราเพิ่มที่ต้องการของผลผลิตภาคเกษตรกรรม (เมื่ออุปสงค์ส่วนเกินต่ออาหารเพิ่มขึ้น) และอัตราเพิ่มของผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงในภาคเกษตรกรรม เพราะฉะนั้น อัตราการเพิ่มของราคาสินค้าเกษตรจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับขนาดของ S^1 ด้วย

จากตัวอย่างตัวเลขข้างต้น แสดงว่า อัตราการเพิ่มที่ต้องการของผลผลิตภาคเกษตรกรรมจะมีค่าสูงขึ้น ถ้าอัตราการเพิ่มของประชากร และรายได้ต่อหัวสูงขึ้น ดังนั้น สำหรับค่าของอัตราเพิ่มของผลผลิตเกษตรกรรมในระดับหนึ่งๆ ช่องว่างของผลผลิตเกษตร (อุปสงค์ส่วนเกินต่อสินค้าเกษตร) จะเป็น increasing function ของอัตราการเพิ่มของประชากร และอัตราเพิ่มของรายได้แท้จริงต่อหัว

สมการที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในภาคเศรษฐกิจต่างประเทศ คือ

$$p^3 = \chi (S^3) \quad (5.39)$$

$$\text{และ } S^3 = \mu(y) \quad (5.40)$$

ซึ่งทั้ง p^3 และ S^3 ต่างก็เป็น increasing function ของ s^3 และ y ตามลำดับ

ดังที่ได้กล่าวไปแล้วในตอนต้น แนวความคิดที่อธิบายสมการ(5.37) และ (5.38) แสดงให้เห็นว่า ในกลุ่มประเทศละตินอเมริกา มีจุดอ่อนทางด้านโครงสร้างขั้นพื้นฐานในภาคเกษตรกรรม ทั้งนี้เนื่องจากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ จะมีส่วนผลักดันให้ราคาสินค้าเกษตรสูงขึ้น

ส่วนสมการ(5.39) และ (5.40) จะมีรูปแบบทั่วไปเหมือนกับสมการ(5.37) และ (5.38) นั่นคือ จุดอ่อนด้านโครงสร้างขั้นพื้นฐานของการค้าต่างประเทศของกลุ่มละตินอเมริกาจะอยู่ที่ว่า การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ จะทำให้ราคาสินค้านำเข้าในค่าของเงินตราภายในประเทศสูงขึ้น ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก นักโครงสร้าง(structuralist) เชื่อว่า การเพิ่มของรายได้แท้จริง จะทำให้เกิดปัญหาด้านดุลการชำระเงิน (balance of payment difficulties) ขึ้นในระบบเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งเหตุผลก็คือ ประเทศกำลังพัฒนาจะมีความยืดหยุ่นด้านรายได้ของอุปสงค์ต่อสินค้านำเข้า สูงกว่าประเทศพัฒนาแล้ว เพราะฉะนั้น แม้ว่าประเทศกำลังพัฒนาจะมี อัตราการเพิ่มของรายได้แท้จริงเท่ากับประเทศพัฒนาแล้ว แต่ประเทศกำลังพัฒนาจะมีอัตราการเพิ่มของรายจ่ายเพื่อการนำเข้าสูงกว่าอัตราการเพิ่มของรายรับจากการส่งออก ซึ่งหมายถึงว่า ประเทศกำลังพัฒนาจะประสบกับปัญหาดุลการชำระเงินอย่างเรื้อรัง ซึ่งทำให้สรุปได้ว่า ถ้าอัตราการเพิ่มของรายได้ที่แท้จริงของประเทศกำลังพัฒนาสูงขึ้น ปัญหาด้านดุลการชำระเงินจะยิ่งรุนแรงมาก

ถึงตอนนี้ จะเห็นได้ว่า การที่ประเทศกำลังพัฒนาประสบปัญหาดุลการชำระเงินรุนแรงมากเพียงใด ก็จะมีผลกระทบต่อประเทศกำลังพัฒนา เร่งแก้ไขปัญหามากขึ้นเพียงนั้น การแก้ปัญหา อาจอยู่ในรูปของการลดอัตราการเพิ่มของรายได้แท้จริง ซึ่งจะขัดแย้งกับเป้าหมายของการพัฒนาที่มุ่งจะเพิ่มรายได้ในอัตราสูง การแก้ปัญหาโดยวิธีนี้ จึงไม่เป็นที่ต้องการของผู้วางแผนเศรษฐกิจ แต่ก็ยังมีวิธีอื่นที่ประเทศกำลังพัฒนานิยมใช้กันมากซึ่งได้แก่ การลดค่าเงิน

(devaluation) การเพิ่มภาษีการนำเข้า(import tariff) และการจำกัดการนำเข้า โดยใช้โควตา(quota) แต่ผลที่จะเกิดขึ้นตามมาคือ ราคาสินค้านำเข้าเพิ่มขึ้น และปัญหาดุลการชำระเงินจะยิ่งรุนแรงขึ้น หากอัตราการเพิ่มของรายได้นั้นแท้จริงอยู่ในระดับสูง

นอกจากนี้ โดยอาศัยหลักเดียวกับที่อธิบายในสมการ(5.37) และ(5.38) จะได้ว่า S^3 เป็นตัวชี้ระดับแรงกดดันที่มีต่อดุลการชำระเงิน

สมการต่อไป จะเป็นสมการที่อธิบายตัวแปรอีกตัวหนึ่ง คือ w^2 หรือเปอร์เซ็นต์การเพิ่มของดัชนีอัตราค่าจ้างในภาคอุตสาหกรรม ซึ่งความสัมพันธ์ในรูปของสมการจะเป็น

$$w^2 = h(u, p^*, p^{3*}, S^2) \quad (5.41)$$

เครื่องหมาย * แสดงถึง ค่าตัวแปรที่เป็นอดีต สมการ(5.41) นี้ จะคล้ายกับสมการ(5.10) แต่ผิดกันตรงที่สมการ(5.41) ได้เติมตัวแปร p^{3*} และ S^2 เข้าไป ซึ่งการเติม p^{3*} เข้าไปจะไม่ทำให้ความหมายเปลี่ยนไปจากเดิม เพราะเป็นแค่เพียงเพิ่มตัวกำหนด w^2 เท่านั้น นั่นคือ เมื่อกำหนดให้ p^* หรือ การเปลี่ยนแปลงของราคาในคาบเวลาที่แล้วของสินค้าที่ผลิตภายในประเทศเป็นตัวกำหนด w^2 ซึ่งก็จะได้ว่า p^{3*} จะเป็นตัวกำหนด w^2 ด้วย

การที่นักเศรษฐศาสตร์กลุ่ม Structuralist ได้นำเอา S^2 มาเป็นตัวกำหนด w^2 ก็เพราะเชื่อว่า เศรษฐกิจของประเทศกลุ่มละตินอเมริกา มีจุดอ่อนด้านโครงสร้างเกี่ยวกับองค์ประกอบของอุปสงค์รวม โดยให้เหตุผลว่า การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบของอุปสงค์รวม ปรากฏการณ์เช่นนี้ มักเกิดขึ้นเสมอในประเทศกำลังพัฒนา เนื่องจากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนา จะมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการทำประเทศให้เป็นระบบเศรษฐกิจอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็ว (rapid industrialization) และการปรับปรุงชนบทให้เป็นเมืองอย่างรวดเร็ว (rapid urbanization) ซึ่งนโยบายทั้งสองอย่างนี้ อาจจะมีผลกระทบต่อองค์ประกอบของอุปสงค์รวม แต่หากการโยกย้ายแรงงานอยู่ในระดับสูง (high-degree of labour mobility)

การเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบรวมของอุปสงค์รวม ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาประเทศก็จะไม่ก่อให้เกิดปัญหาข่งยากนัก อย่างไรก็ตาม ในระบบเศรษฐกิจของประเทศกลุ่มละตินอเมริกา การโยกย้ายแรงงานทำได้ในขอบเขตจำกัดเพราะคนงานยังขาดการศึกษาและฝึกอบรมความชำนาญ รวมทั้งมีข้อจำกัดด้านสังคมอย่างรุนแรงในการที่จะเปลี่ยนแปลงสังคม

ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้เกิดการขาดแคลนแรงงานในภาคการผลิตที่มีการขยายตัว และมีแรงงานส่วนเกินเกิดขึ้นในภาคการผลิตที่หดตัว การขาดแคลนแรงงานในภาคการผลิตที่ขยายตัว ทำให้อัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินสูงขึ้น ในขณะที่สภาพแรงงานของอุตสาหกรรมที่อยู่ในระยะหดตัว ก็จะป้องกันมิให้อัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินลดลง ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของอุปสงค์รวมจะทำให้ดัชนีอัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินสูงขึ้นทั้งระบบเศรษฐกิจ โดยมีข้อแม้ว่า อุปสงค์รวมจะต้องไม่เพิ่มขึ้น และค่า u ไม่เปลี่ยนแปลง

จากแนวคิดของพวก Structuralist ที่อธิบายมาแล้วข้างต้น จะเห็นว่าถ้ากำหนด u , p^* และ p^3 คงที่ ณ ระดับหนึ่งแล้ว w^2 จะเป็น increasing function ของระดับความไม่มีเสถียรภาพของอุปสงค์ (degree of demand instability) ซึ่งอาจพิจารณาได้ว่า ตัวแปรอิสระของฟังก์ชันที่อธิบาย w^2 จะประกอบด้วย u , p^* และ p (ซึ่ง p เป็นตัวชี้ระดับความไม่มีเสถียรภาพของอุปสงค์) ดังนั้น S^2 ซึ่งหมายถึง ตัวแปรซึ่งวัดปัจจัยด้านโครงสร้างในภาคอุตสาหกรรม จะถูกกำหนดขึ้นใหม่ เพื่อเป็นตัวชี้ระดับความไม่มีเสถียรภาพของอุปสงค์ด้วย

S^2 ถูกกำหนดให้เป็น increasing function ของอัตราการเพิ่มของรายได้แท้จริง นั่นคือ

$$S^2 = \theta(y) \quad (5.42)$$

เพื่อให้แบบจำลองโครงสร้างสมบูรณ์ขึ้น จะกำหนดสมการเพิ่มขึ้นอีก 1 สมการ คือ

$$P = \alpha_1 p^1 + \alpha_2 p^2 \quad (5.43)$$

ซึ่ง α_1 และ α_2 เป็นค่าคงที่ และ $\alpha_1 + \alpha_2 = 1$ สมการ(5.43) แสดงว่า เปอร์เซนต์การเพิ่มของดัชนีราคาที่ใช้วัดเงินเพื่อ(หรืออัตราเงินเพื่อ) เป็นค่าเฉลี่ยเลขคณิตถ่วงน้ำหนัก (weighted arithmetic average) ของเปอร์เซนต์การเพิ่มของดัชนีราคาในภาคเกษตรกรรม และเปอร์เซนต์การเพิ่มขึ้นของดัชนีราคาในภาคอุตสาหกรรม ซึ่งความหมายสัมพันธ์ดังกล่าวข้างต้น จะสมเหตุสมผล ก็ต่อเมื่อ (ก) ดัชนีที่ใช้วัดเงินเพื่อ เป็นค่าเฉลี่ยเลขคณิตถ่วงน้ำหนักของดัชนีราคาในภาคเกษตรกรรมและดัชนีในภาคอุตสาหกรรม และ (ข) ดัชนีราคาทั้งสองเป็นดัชนีฐานเคลื่อนที่(shifting base indices)

จากสมการ(5.36) ถึง (5.43) อาจกำหนดตัวแปรในสมการต่างๆ ออกเป็นตัวแปรจากข้อมูล(data variables) และตัวแปรไม่ทราบค่า(unknown variables) ซึ่งตัวแปรที่ได้จากข้อมูล ได้แก่ g^2 , a , y และ u และตัวไม่ทราบค่า ได้แก่ p , p^1 , p^2 และ p^3 (ทั้งที่เป็นค่า ในคาบเวลาปัจจุบัน และค่าในอดีต) S^1 , S^2 , S^3 และ w^2

สมการทั้งหมดดังกล่าวมาแล้วในตอนต้น เป็นสิ่งที่กลุ่ม Structuralist ได้กำหนดขึ้น โดยอาศัยหลักเกณฑ์ทางด้านทฤษฎี และตามสภาพความเป็นจริง ที่พบจากระบบเศรษฐกิจของประเทศกลุ่มละตินอเมริกา เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ จะนำเอาสมการทั้ง 8 สมการมาพิจารณารวมเป็นกลุ่มเดียวกัน ดังนี้

$$p^2 = \beta_1 (w^2 - g^2) + \beta_2 p^3 \quad (5.36)$$

$$p^1 = f(S^1) \quad (5.37)$$

$$S^1 = \phi(y, a) \quad (5.38)$$

$$p^3 = g(S^3) \quad (5.39)$$

$$S^3 = \mu(y) \quad (5.40)$$

$$w^2 = h(u, p^*, p^{3*}, S^2) \quad (5.41)$$

$$S^2 = \theta(y) \quad (5.42)$$

$$p = \alpha_1 p^1 + \alpha_2 p^2 \quad (5.43)$$

จากระบบสมการข้างต้น กระบวนการเกิดเงินเพื่ออาจพิจารณาจากแบบจำลองโครงสร้าง โดยกำหนดค่าของตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัว ซึ่งเมื่อได้ค่า p มากกว่า 0 โดยตลอด (หรือดัชนีที่ใช้วัดเงินเพื่อ มีค่าสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง)แล้ว ก็แสดงว่า ระบบเศรษฐกิจเกิดเงินเพื่อ ในการวิเคราะห์การเกิดเงินเพื่อ กลุ่ม Structuralist ได้ใช้ข้อมูลตัวอย่าง โดยเริ่มต้นตั้งแต่คาบเวลาเริ่มต้น(initial period) ซึ่งได้กำหนดให้ g คงที่ที่ $g = 0$ $a = \bar{a}$ $y = \bar{y}$ และ $u = \bar{u}$ ค่า \bar{a} , \bar{y} และ \bar{u} เป็นค่าที่ถูกจำกัดขอบเขต โดยค่า p ซึ่งเท่ากับ 0 หรือไม่มีภาวะเงินเพื่อเกิดขึ้นในคาบเวลาเริ่มต้น

ต่อมา กำหนดให้ค่า y สูงขึ้นจากเดิมไปอยู่ ณ ระดับใหม่ และคงที่อยู่ที่ ณ ระดับนี้ ตลอดไป ในขณะที่ตัวแปรอื่นๆ คงที่ อยู่ในระดับเดิม การที่ค่า y เพิ่มขึ้นจาก \bar{y} เป็น \bar{y}' จะมีผลให้ p เพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพราะเมื่อ y เพิ่มขึ้น จะมีผลให้ S^1 S^2 และ S^3 เพิ่มขึ้น ซึ่งจะเป็นไปตามเงื่อนไขตามสมการ(5.38) (5.40) และ(5.42) ซึ่งได้กำหนดให้ S^1 S^2 และ S^3 เป็น increasing function ของ y

จากสมการ(5.37) การที่ S^1 เพิ่มขึ้นแสดงว่า p^1 เพิ่มขึ้นด้วย ทั้งนี้เพราะ p^1 เป็น increasing function ของ S^1 เพราะฉะนั้นในตอนนั้น p^1 จะมีค่าเป็นบวก (ในคาบเวลาเริ่มต้น เมื่อ $p = 0$ ค่า p^1 และ p^2 จะมีค่าเท่ากับ 0 ด้วย) การที่ S^2 เพิ่มขึ้น ในขณะที่ p^* และ p^{3*} คงที่ และเท่ากับ 0 และ u คงที่เท่ากับ \bar{u} แสดงว่า w^2 จะสูงขึ้น นอกจากนี้ เมื่อค่า g^2 คงที่ และเท่ากับ 0 แล้ว $w^2 - g^2$ จะมีค่าเป็นบวก การที่ S^3 เพิ่มขึ้นก็หมายความว่า p^3 เพิ่มขึ้นและมีค่าเป็นบวก แต่การที่ $w^2 - g^2$ และ p^3 มีค่าเป็นบวก p^2 จะมีค่าเป็นบวกด้วยตามสมการ(5.36) กล่าวโดยย่อ การที่ y เพิ่มขึ้น จะมีผลให้ p^1 และ p^2 สูงขึ้น ซึ่งเมื่อดูจากสมการ(5.43) จะเห็นได้ชัดเจนว่า ถ้า α_1 และ α_2 ถูกกำหนดให้มีค่าเป็นบวกแล้ว p^1 และ p^2 จะมีค่าเพิ่มขึ้น และเป็นบวก ค่า p จะมีค่าสูงขึ้น และเป็นบวกด้วย

ในที่สุดจะสรุปได้ว่า การที่ระบบเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนาเกิดภาวะเงินเพื่อ ตามแนวการวิเคราะห์ของแบบจำลองโครงสร้างมาจากการที่ดัชนีราคา(ดัชนีเงินเพื่อ) เพิ่มขึ้น

ขึ้นอย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากการเพิ่มของอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (y) ในขณะที่ตัวแปรอื่นๆ เช่น g , a และ n คงที่ ข้อสรุปจากแบบจำลองโครงสร้าง ทำให้รู้ว่าภาวะเงินเฟ้อในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะ กลุ่มประเทศละตินอเมริกา เกิดขึ้นมาจากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมีอุปสรรคขัดข้องหลายประการที่ทำให้เกิดปัญหา เช่นการเกิดคอขวดขวดในการผลิตภาคเกษตรกรรม ซึ่งทำให้ไม่สามารถจะเพิ่มผลผลิตเกษตรสนองความต้องการได้เพียงพอ จุดอ่อนของดุลการชำระเงินระหว่างประเทศที่เกิดขึ้น เรือรั้ง และการแก้ปัญหาโดยการลดค่าเงินกับการเพิ่มภาษีนำเข้า กลับยิ่งกดดันให้ราคาสินค้านำเข้าทั้งสินค้าบริโภค และปัจจัยการผลิต มีราคาสูงขึ้น และส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อภายในสูงขึ้น อีกทั้งจุดอ่อนด้านโครงสร้างของภาคอุตสาหกรรมซึ่งเกิดการขาดแคลนแรงงานเนื่องจากเมื่อภาคอุตสาหกรรมขยายตัว ทำให้ความต้องการแรงงานสูงกว่าปริมาณแรงงานที่มีอยู่ ค่าจ้างแรงงานอันเป็นต้นทุนการผลิตที่สำคัญจะปรับตัวสูงขึ้น และผลักดันให้ราคาสินค้าสูงขึ้นตาม จึงเห็นได้ว่าปัจจัยโครงสร้างทั้งสาม ต่างก็มีผลในทางสนับสนุนให้ภาวะเงินเฟ้อขยายตัวสูงขึ้น และอาจกลายเป็นเงินเฟ้อเรื้อรังได้

5.6 สรุป

การวิเคราะห์กระบวนการเกิดเงินเฟ้อ โดยใช้ Mark-Up model มีข้อสมมติด้านพฤติกรรมของผู้ผลิตว่า เมื่อต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ส่วนของ profit margin ที่ผู้ผลิตต้องการจะปรับเพิ่มขึ้นด้วย และเมื่อ profit margin เพิ่มขึ้น ราคาสินค้าจะเพิ่มขึ้น การเพิ่มขึ้นของราคาสินค้า จะยิ่งทำให้ภาวะเงินเฟ้อจะขยายตัวมากขึ้น ถ้าหากแรงงาน มีการเรียกร้องค่าจ้างเพิ่มขึ้นเพื่อชดเชยกับการเพิ่มของราคาสินค้า ซึ่งก็จะยิ่งทำให้แรงกดดันเงินเฟ้อรุนแรงมากขึ้น

ส่วน Expectational model มีข้อสมมติที่สำคัญคือ ถือว่าการคาดคะเนอัตราเงินเฟ้อ จะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดเงินเฟ้อ ทั้งนี้ เนื่องจากว่า (1) ถ้าอัตราเงินเฟ้อที่คาดคะเนต่ำกว่าอัตราเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นจริงแล้ว ก็จะมีผลทำให้การคาดคะเนเงินเฟ้อในระยะเวลามาสูงขึ้น และผลักดันให้เงินเฟ้อสูงขึ้น (2) ถ้าอัตราเงินเฟ้อที่คาดคะเนสูงกว่าอัตราเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นจริง ก็จะทำให้การคาดคะเนเงินเฟ้อในระยะเวลามาตกลงและมีผลให้อัตราเงิน

เพื่อที่กระตุ้นจริงลดลง และ (3) ถ้าอัตราเงินเฟ้อที่คาดคะเนเท่ากับอัตราเงินเฟ้อที่กระตุ้นจริง การคาดคะเนเงินเฟ้อในระยะเวลาต่อมาจะไม่เปลี่ยนแปลง และอัตราเงินเฟ้อที่กระตุ้นจริงก็จะไม่เปลี่ยนแปลงด้วย

แบบจำลอง Wage-Leadership model เป็นแบบจำลองทางด้านต้นทุน ซึ่งในการวิเคราะห์ ได้กำหนดให้มี อุตสาหกรรมอยู่ 2 กลุ่ม คือ leading industries และ following industries โดยที่สภาพแรงงานของอุตสาหกรรมทั้งสองกลุ่มมีพฤติกรรมในการกำหนดค่าจ้างแตกต่างกันคือ สภาพแรงงานของ leading industries จะกำหนดอัตราการเพิ่มของค่าจ้างต่อหัว ในอัตราเดียวกับ อัตราการเพิ่มของผลผลิตเฉลี่ยต่อหัว ส่วน following industries จะกำหนดให้อัตราการเพิ่มของผลผลิตเฉลี่ยต่อหัวใน leading industries ในคาบเวลาที่แล้ว เพราะฉะนั้น ถ้ากำหนดให้อัตราการเพิ่มของผลผลิตเฉลี่ยต่อหัวใน leading industries สูงขึ้น ในขณะที่ ปัจจัยเศรษฐกิจอื่นๆ คงที่แล้ว ระดับราคาใน following industries จะสูงขึ้น และจะผลักดันให้เกิดภาวะเงินเฟ้อขึ้นทั้งระบบเศรษฐกิจ

แบบจำลองเงินเฟ้อของนักเศรษฐศาสตร์การเงิน แสดงให้เห็นว่า การเพิ่มปริมาณเงินในอัตราสูงกว่า อัตราการเพิ่มของรายได้ประชาชาติที่แท้จริง ณ ระดับการจ้างงานเต็ม จะทำให้อัตราเงินเฟ้อสูงขึ้น

Structural Model เป็นแบบจำลองที่ใช้อธิบายการเกิดเงินเฟ้อในประเทศกำลังพัฒนาบางประเทศได้ เพราะแบบจำลองนี้เป็นผลลัพธ์ ที่ได้มาจากการศึกษาภาวะเงินเฟ้อซึ่งเกิดขึ้นในหลายประเทศซึ่งอยู่ในกลุ่มละตินอเมริกา ซึ่งประเทศเหล่านั้นจัดเป็นประเทศกำลังพัฒนา

สมมติฐานของแบบจำลองนี้ คือ ปัจจัยโครงสร้างซึ่งเป็นสาเหตุของภาวะเงินเฟ้อในประเทศกำลังพัฒนา ประกอบด้วยปัญหาของ โครงสร้างการผลิตในภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรมและภาคระหว่างประเทศ โดยที่ข้อจำกัดด้านโครงสร้างภาคเกษตรกรรม จะก่อให้เกิด

เกิดปัญหาความขาดแคลนอาหารที่จะสนองต่อการเพิ่มของประชากร ขณะที่ ภาคอุตสาหกรรมจะไม่สอดคล้องกับการผลิตภาคเกษตรกรรมได้อย่างเหมาะสม และปรากฏว่า เมื่ออัตราการเพิ่มของรายได้เพิ่มสูงขึ้นจากผลของการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ก็จะกระตุ้นให้มีการสั่งสินค้าเข้าเพิ่มขึ้น และนำไปสู่ปัญหาการขาดดุลการค้า และดุลการชำระเงินในที่สุด ซึ่งจากสภาพโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจดังกล่าวนี้เอง ที่เป็นสาเหตุให้เกิดเงินเฟ้อได้ง่ายตราบวคที่ประเทศกำลังพัฒนา ทำการพัฒนาเพื่อยกระดับรายได้ประชาชาติโดยมิได้แก้ปัญหาพื้นฐานของระบบเศรษฐกิจทั้งสามประการนั้น